

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 6 stycznia 2010 r.

**Pan
Wiesław Sierszulski
Powiatowy Lekarz Weterynarii
w Słubicach zs. w Ośnie Lubuskim**

LZG-410-13-01/2009, P/09/110

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Słubicach zs. w Ośnie Lubuskim, w zakresie realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego (Aujeszky's Disease - AD) u świń. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2006 r. do 30 września 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 7 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działalność Inspektoratu w kontrolowanym zakresie, ze względu na ujawnienie nieprawidłowości, polegającej na nieobjęciu badaniem 22 stad świń istniejących w okresie realizacji programu na obszarze powiatu słubickiego (w latach 2006-2008). Ponadto m.in. stwierdzono przypadki wydawania decyzji o statusie stad wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego z ponad półtorarocznym opóźnieniem oraz szacowania odszkodowań za padłe świnię z naruszeniem obowiązujących przepisów.

1. Rozpoczynając w grudniu 2006 r. realizację programu, Inspektorat nie posiadał kompletnej wiedzy o faktycznej liczbie stad świń w powiecie słubickim. Typowanie stad do badań opierało się głównie na nieformalnej wiedzy urzędowych lekarzy weterynarii wykonujących te badania oraz pracowników Inspektoratu. Nie prowadzono systematycznego przeglądu zmian w stadach świń w dostępnym Systemie Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

(SIRZ) prowadzonym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Nie analizowano korekt i aktualizacji tej bazy danych.

Brak pełnego rozpoznania wszystkich istniejących w powiecie słubickim stad świń był podstawową przyczyną nieobjęcia badaniem (próbobraniami krwi) 22 stad świń, których istnienie w okresie realizacji programu ujawnione zostało dopiero w toku kontroli NIK. Tym samym brak było podstaw do uznania w 2008 r., że wszystkie stada zostały zbadane, a program zwalczania choroby Aujeszkyego na terenie powiatu słubickiego zakończony. O zakończeniu ww. programu poinformował Pan Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii w Zielonej Górze pismem z 20 października 2008 r. Pobrane próby krwi świń z ww. stad były seronegatywne.

2. Do bezpośredniej realizacji zadań przewidzianych w programie wyznaczył Pan w drodze decyzji administracyjnej, stosownie do art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej², pięciu lekarzy weterynarii wolnej praktyki, spełniających wymagania określone w § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu czynności wykonywanych przez osoby niebędące pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej oraz kwalifikacji tych osób³. Z lekarzami tymi zawarto roczne umowy, w których szczegółowo określono sposób, zakres i miejsce wykonywania zleconych czynności związanych z realizacją programu, a także wysokość wynagrodzenia i terminy płatności. Ogólna kwota środków budżetowych na ww. zadanie wynosiła 35,2 tys. zł. NIK pozytywnie ocenia sprawowaną przez Pana kontrolę jakości pracy wyznaczonych lekarzy weterynarii w zakresie zwalczania AD.

3. Inspektorat objął realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego od 109 stad (27,4 tys. świń) w I próbobraniu do 115 stad (24,7 tys. szt.) w III próbobraniu, przeprowadzając badania krwi w trybie określonym w obowiązujących przepisach⁴. NIK pozytywnie ocenia działania, spełniające wymagania programu, podejmowane w Inspektoracie w celu likwidacji choroby Aujeszkyego, ujawnionej w 3 stadach zarażonych i w 6 obszarach zapowietrzonych (szczepienia, ubój stada, dezynfekcja chlewni).

Decyzje administracyjne wydawane były po przeprowadzeniu pełnego (3 próbobraniu) badania krwi w kierunku AD. Wbrew postanowieniom programu, nie wydawał Pan decyzji administracyjnych o przejściowych stanach epizootycznych stad, tj. po I i II próbobraniu

² Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842).

³ Dz.U. Nr 89, poz. 860 ze zm.

⁴ Rozporządzenie RM z dnia 24.06.2006 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na obszarze województwa lubuskiego (Dz.U. Nr 109, poz.751) oraz rozporządzenie RM z dnia 24.08.2007 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na obszarze województwa lubuskiego w 2007 r. (Dz.U. Nr 156, poz. 1098).

krwi. Ponadto 8 stadom u których zrealizowano program, nie nadał Pan decyzją statusu stada urzędowo wolnego od choroby Aujeszkyego. Decyzje te wydano dopiero w toku kontroli, z ponad półtorarocznym opóźnieniem.

4. Region krośnieńsko-słubicki uzyskał 19 listopada 2008 r. status wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego. Inspektorat przeprowadził 3 tury badań monitoringowych, obejmując nimi łącznie 64 stada, jednak 9 z nich nie powinno podlegać monitoringowi, gdyż nie spełniały one wymogu określonego w punkcie 3.1.3. rozporządzenia z dnia 19.03.2008 r.⁵, tj. nie posiadały statusu stada urzędowo wolnego od AD.

5. W trakcie realizacji programu, w 2007 r. wystąpiły 3 przypadki nieprawidłowej wypłaty ze środków budżetu państwa odszkodowania w łącznej kwocie 820 zł, za 3 świnie padłe w trakcie pobierania próbek krwi. Ustalenie wysokości odszkodowania w tych przypadkach odbywało się bez udziału dwóch rzeczoznawców z prowadzonej przez Pana listy, a więc z naruszeniem przepisu art. 49 ust. 3 ustawy⁶.

6. Dokonana w toku kontroli analiza przemieszczeń z 5 stad świń w obrocie krajowym wykazała, że Inspektorat posiadał świadectwa potwierdzające sprzedaż 17 001 sztuk. Natomiast według danych SIRZ, ze stad tych sprzedano 49,3 tys. świń. Według Pana wyjaśnień przyczyną tych rozbieżności w szczególności był fakt, że posiadacze świń nie zgłaszali wszystkich przypadków ich przemieszczania.

NIK pozytywnie ocenia nadzór nad importem wewnątrzwspólnotowym świń do stad zlokalizowanych w powiecie słubickim. W tym przypadku zapewnione były świadectwa zdrowia potwierdzające, że zakupione świnie spełniają kryteria określone w art. 3 i 4 decyzji komisji Europejskiej nr 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzwspólnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie⁷.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zwiększenie nadzoru nad przemieszczaniem świń pomiędzy stadami na obszarze powiatu słubickiego.
2. Podjęcie działań organizacyjnych zapewniających terminowe wydawania decyzji.
3. Prawidłowe szacowanie odszkodowań za padłe świnie.

⁵ Rozporządzenie RM w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń – Dz.U. Nr 64, poz. 397 ze zm.

⁶ Art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342).

⁷ Dz.U. UE. L. 314 z 1 grudnia 2007 r. str. 29

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:
1. adresat
2. aa